

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นบทสรุปการวิจัย โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายใน
โรงเรียน สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ภายใต้โครงการการนิเทศงาน
วิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร คือผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ภายใต้โครงการนิเทศงาน
วิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา จำนวน 29 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการ 29 คน
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ 29 คน และครู 319 คน รวมทั้งสิ้น 377 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 7 ข้อ ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับ
เขตการศึกษาขนาดของโรงเรียน เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ใน
โรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการ
ภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

แบบสอบถามความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการนี้

มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) โดยผู้วิจัยสร้าง เครื่องมือจากกรอบความคิด ที่วิเคราะห์ได้ และได้ผ่านการแนะนำและพิจารณาแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรเป้าหมาย แต่ เคยผ่านการอบรมและได้รับความรู้เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมาแล้ว จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ปรากฏว่าเครื่องมือนี้มีความเชื่อมั่น 0.70 และได้ นำ เครื่องมือนี้ที่ผ่านการวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไขตัดเลือกข้อที่มีความยากง่าย (Difficulty) และ อำนาจจำแนก (Discrimination) ที่อยู่ในช่วง 0.20 - 0.80 มาทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 60 ข้อ เพื่อนำไปเป็นแบบสอบถามในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็น หนังสือราชการซึ่งออกจากกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ลักษณะคือ

1. นำแบบสอบถามไปส่งและเก็บด้วยตนเอง
2. นำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเองและขอให้ผู้ตอบส่งคืนทางไปรษณีย์
3. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งคืนทางไปรษณีย์

ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนและสมบูรณ์รวมทั้งสิ้น 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

90.18

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดังรายละเอียดดังนี้

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ
- ตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมาตรฐานและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท
2. ผู้บริหาร (ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 40-44 ปี มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง อยู่ระหว่าง 16-20 ปี และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี
3. ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุตั้งแต่ 45 ปี ขึ้นไป มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

1. ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครู จากการวิเคราะห์ความเข้าใจตามระดับคะแนนความถูกต้อง โดยใช้เกณฑ์ของกรมสามัญศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนตามระดับคะแนนความถูกต้องอยู่ในระดับดีเยี่ยม ส่วนผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอยู่ในระดับคะแนนความถูกต้องดีมาก

สำหรับความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งวิเคราะห์ความเข้าใจตามเนื้อหาโดยรายละเอียดดังนี้

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครู โดยส่วนรวมพบว่า มีความเข้าใจในระดับมาก และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจตามเนื้อหา ทั้ง 7 ด้าน สรุปผลได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครู
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานเท่ากัน

3) กิจกรรมการนิเทศ พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครู

4) ทักษะของผู้นิเทศพบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครู

5) การนิเทศแบบคลินิก พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครู

6) การวางแผนการนิเทศ พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครู

7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครู เมื่อพิจารณาความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร คือผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โดยส่วนรวมพบว่า มีความเข้าใจในระดับมาก และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจตามเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปผลได้ดังนี้

1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่าทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่าผู้อำนวยการมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

3) กิจกรรมการนิเทศพบว่า ทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการ

4) ทักษะของผู้นิเทศ พบว่าผู้อำนวยการมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับปานกลาง

5) การนิเทศแบบคลินิก พบว่าทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการมีความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

6) การวางแผนการนิเทศ ทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการมีความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ผู้อำนวยการมีความเข้าใจในระบอบมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับปานกลาง

2. ความเข้าใจของผู้อำนวยการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สรุปโดยส่วนรวม ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจตามเนื้อหาทั้ง 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่า ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่า ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

3) กิจกรรมการนิเทศทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

4) ทักษะการนิเทศทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่

5) การนิเทศแบบคลินิก ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียนทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการจำแนกตามอายุ สรุปโดยส่วนรวม ผู้อำนวยการที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการที่มีอายุระหว่าง 40-44 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

3) กิจกรรมการนิเทศ ผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย

4) ทักษะการนิเทศผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

5) การนิเทศแบบคลินิก ผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

7) การเขียนและประเมินโครงการนิเทศ ทั้งผู้อำนวยการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปและอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการอายุตั้งแต่

45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการอายุระหว่าง 40-44 ปี

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้ผู้อำนวยการจำแนกตามอายุราชการ สรุปโดยส่วนรวม ผู้อำนวยการที่ปฏิบัติงานมีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการที่มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้อำนวยการที่มีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย
- 4) ทักษะการนิเทศ ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการ 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา สรุปโดยส่วนรวมทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและวุฒิปริญญาตรี มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรี และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรี มีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโท
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรี
- 3) กิจกรรมการนิเทศทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโท
- 4) ทักษะการนิเทศ ทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรี
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโท
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรี
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ทั้งผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรี มีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาตรี

๓. ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สรุป โดยส่วนรวม ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความเข้าใจในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนทั้งผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 4) ทักษะการนิเทศทั้งผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความเข้าใจในระดับปานกลาง แต่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ทั้งผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มุ่งมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ทั้งผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก แต่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มุ่งมีความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจำแนกตามอายุ สรุปโดยส่วนรวม ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 35-39 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก และที่น้อยที่สุดคือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปี และ 35-39 ปี ซึ่งมีความเข้าใจในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานเท่ากัน
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 35-39 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 40-44 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับน้อย
- 4) ทักษะการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 35-39 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 35-39 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจำแนกตามอายุราชการ สรุปโดยส่วนรวม ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 11-15 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 6-10 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย
- 3) กิจกรรมการนิเทศผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการระหว่าง 6-10 ปีมีความเข้าใจในระดับน้อย
- 4) ทักษะการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการ 6-10 ปีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการระหว่าง 11-15 ปีมีความเข้าใจในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี มีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจระดับปานกลาง

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจำแนกตามวุฒิการศึกษา สรุปโดยส่วนรวม ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้ช่วยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจระดับมาก
- 4) ทักษะการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจระดับปานกลาง
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง

4. ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครูจากการวิเคราะห์ความเข้าใจสรุปได้ดังนี้

ความเข้าใจของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สรุปโดยส่วนรวมครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 4) ทักษะการนิเทศ ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจระดับปานกลาง
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของครูจำแนกตามอายุ สรุปโดยส่วนรวมครูอายุ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูอายุระหว่าง 25-29 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 30-34 ปี มีความเข้าใจในระดับน้อย
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูอายุระหว่าง 25-29 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 30-34 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ครูอายุ 25-29 ปีมีความเข้าใจในระดับมากและครูอายุระหว่าง 40-44 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 4) ทักษะการนิเทศ ครูอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 40-44 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ครูอายุระหว่าง 40-44 ปี ความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ครูอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 25-29 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ครูอายุ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 40-44 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของครูจำแนกตามอายุราชการ สรุปโดยส่วนรวม ครูอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูที่มีอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี มีความเข้าใจระดับมากเช่นกัน แต่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนครูอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูอายุราชการระหว่าง 1-5 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ครูอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 4) ทักษะการนิเทศครูอายุราชการระหว่าง 16-20 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุระหว่าง 49.19 ก็มีความเข้าใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ครูอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน ครูอายุราชการระหว่าง 16-20 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุราชการระหว่าง 1-5 ปีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ครูอายุราชการ 6-10 ปีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูอายุราชการระหว่าง 47.47 มีความเข้าใจระดับปานกลาง

ความเข้าใจของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา สรุปโดยส่วนรวมครูวุฒิปริญญาโท มีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมากเช่นกัน แต่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานน้อยที่สุด และจากการวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูวุฒิ
ปริญญาโทมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับ
ปานกลาง
- 2) แนวทางในก ารจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูวุฒิ
ปริญญาโทมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนครูวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 3) กิจกรรมการนิเทศ ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก
ส่วนครูวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 4) ทักษะการนิเทศครูวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจระดับมาก ส่วนครูวุฒิ
ปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก เช่นกัน
- 5) การนิเทศแบบคลินิก ครูวุฒิปริญญาโทมีความเข้าใจระดับมาก ส่วนครู
วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 6) การวางแผนการนิเทศ ภายในโรงเรียน ครูวุฒิปริญญาโทมีความ
เข้าใจในระดับมาก ส่วนครูวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจระดับปานกลาง
- 7) การเขียนและประเมินผลโครงการนิเทศ ครูวุฒิปริญญาโทมีความ
เข้าใจระดับมาก ส่วนครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาโทมีความเข้าใจระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลสรุปของการวิจัยมีข้อควรอภิปราย และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่ใช้
เป็นกลุ่มประชากรครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป และมีระยะเวลาในการดำรง
ตำแหน่งมากกว่า 16 ปี นับว่าเป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ที่จะทำหน้าที่บริหารโรงเรียน และผลการ
วิจัยนี้สอดคล้องกับรายงานวิจัยของ รติพร สุภีรัตน์ (2528 : 173) ซึ่งกล่าวว่าเนื่องจาก

ประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหารได้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าครูส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป และก็มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จึงนับว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ที่จะต้องช่วยกันพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น และเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนมีความก้าวหน้า เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาของเยาวชนต่อไป

ส่วนในด้านวุฒิการศึกษานั้น พบว่าส่วนใหญ่ผู้บริหารและครูมีวุฒิปริญญาตรี และจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนน้อยกว่าผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จึงอาจกล่าวได้ว่า ระดับของการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดความเข้าใจต่างกัน ฉะนั้น จึงเป็นข้อสนับสนุนที่ควรจะได้ส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อจะได้นำความรู้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

1) ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครู

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม และดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวรวุฒิ วชิรกิจโกศล (2529 : 150) กล่าวว่าผู้บริหารและครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการนิเทศการศึกษาซึ่งมีวิวัฒนาการจากแนวคิดเดิม คือการกำกับติดตามตรวจสอบและควบคุมไปสู่แนวความคิดใหม่ในปัจจุบันคือ การปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้น ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจสอดคล้องกับแนวคิดในปัจจุบันมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้มองเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา จึงสนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยเฉพาะกรมสามัญศึกษา มีนโยบายอยู่ในแผนพัฒนากรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2530 ข้อ 2.5 ระบุไว้ว่า "กำหนดให้มีมาตรฐานทางการอำนวยการ การสนับสนุนส่งเสริมการนิเทศทั้งภายนอกและภายใน การควบคุมดูแลและการติดตามเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนการสอน และการจัดการ

ศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และวิธีการที่ได้กำหนดขึ้น" (กรมสามัญศึกษา 2530 : 2) และผู้บริหารและครูก็อยู่ในโรงเรียนโครงการปฏิบัติการตัวอย่างโครงการนี้ได้ปฏิบัติการฝึกอบรมผู้บริหารและครูในโรงเรียนดังกล่าว อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนก็ได้ปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนขึ้น

นอกจากนี้ยังมีสถาบันการศึกษา คือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเปิดสอนสาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิสุตรในระดับปริญญาโทมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 และในปี 2528 มหาวิทยาลัยศิลปากรได้เปิดสอนสาขาหลักสูตรและการนิเทศการศึกษาในระดับปริญญาโทมาตั้งแต่ปี (วรวิฑู วชิรกิจโกศล 2529 : 151) จากความร่วมมือในการพัฒนาศาสตร์ทางการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะกรมสามัญได้พัฒนาและให้ความสำคัญและได้รับความรู้จากผู้ที่ทรงคุณวุฒิในศาสตร์ทางการนิเทศดังกล่าว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนทำให้บุคลากรในโรงเรียนคือผู้บริหารและครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ ศิริวรรณ ฉายะเกษตริณ (2529 : ๑) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ และผลที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินโครงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน พบว่าผลที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่ครูได้รับ ซึ่งมีผลทำให้ครูผู้รับการนิเทศได้พัฒนาประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน มีความมั่นใจและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

สำหรับผลการวิจัย เมื่อพิจารณาความเข้าใจเป็นรายด้าน พบว่า

(1) ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะอยู่ในโครงการโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของกรมสามัญศึกษา จึงได้ผ่านการอบรมและได้ศึกษาเอกสารของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ที่ใช้ในโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ส่วนผลการวิจัยที่ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าครูนั้น อาจเป็นเพราะการบริหารการศึกษากับการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีส่วนต้องสัมพันธ์กันอย่างมาก เปรียบเสมือนว่าการนิเทศเป็นแขนงของการบริหารการศึกษา (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ 2530 : 47) จะเห็นได้ว่าลักษณะของทั้งทางด้านบริหารการศึกษาและการนิเทศการศึกษาต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องกัน อยู่มาก และอีกประการหนึ่ง ผู้บริหารมีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องการนิเทศ

การศึกษา เพราะเป็นงานด้านหนึ่งในงานหลักของการบริหารโรงเรียน (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ 2530 : 50)

(2) แนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมากเท่ากัน แนวทางในการปฏิบัตินี้ เป็นการดำเนินงานของโรงเรียน และของหมวดวิชา ซึ่งทั้งผู้บริหารและครูต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของโรงเรียนที่เข้าใจในโครงการนิเทศงานวิชาการของกรมสามัญศึกษา ตลอดจนความเอาใจใส่และร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจ ทั้งผู้บริหารและครูต่างเข้าใจในการดำเนินงาน เพื่อที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในรูปของการประชุม และการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือการศึกษาจากเอกสาร

ในการดำเนินงานจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนจะ เกิดขึ้น ได้ก็อยู่ที่ความพร้อมของโรงเรียน และความต้องการของครูในโรงเรียน ดังรายงานวิจัยของ เกรียงไกร ก้อนแก้ว (2528 : 2) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูอาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปสาระสำคัญได้ว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ยอมรับความจำเป็นในการนิเทศและเห็นว่ารูปแบบการนิเทศการศึกษามีความจำเป็นมาก

(3) กิจกรรมการนิเทศพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่มีข้อที่น่าสังเกตคือ จากผลการวิจัยของนิวัตร นาคะเวช (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาเกิดจากโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ ขาดวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ครูขาดการยอมรับและศรัทธาต่อผู้นิเทศ ครูไม่มีเวลาจัดกิจกรรมการนิเทศ ฉะนั้น หากผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในกิจกรรมการนิเทศดีอยู่แล้ว และได้ตระหนักในอุปสรรคอื่น ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป

(4) ทักษะของผู้นิเทศ ทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าเล็กน้อย อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำ จึงจำเป็นต้องมีทักษะในทุก ๆ ด้าน ดังที่วิจิตร (ธีระกุล) วรุดยงกูรและคณะ (2519 : 57) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้นำในการทำงานด้านต่าง ๆ นั้น ผู้มีหน้าที่เป็นผู้นำจะต้องมีทักษะในการทำงานเกี่ยวกับการวางแผน การจัดระเบียบงาน

การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การกระจายงาน และการประเมินผลงาน โดยเฉพาะ
ในการทำงานของผู้นำทางการนิเทศ

(5) การนิเทศแบบคลินิก พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจใน
ระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูต่างมีสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกัน และการ
นิเทศแบบคลินิกรู้จักนี้ ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาได้นำไปใช้บ้างแล้ว เพราะเป็นการนิเทศ
ปฏิบัติการเรียนการสอน ครูได้นำไปปฏิบัติโดยตรง ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนเป็นผลดี
เพราะมีขั้นตอนในการดำเนินงาน เพราะการพัฒนาวิชาชีพรูปการสอนของครูโดยใช้ห้องเรียน
เป็นสนามสำหรับครูและผู้นิเทศ อันจะนำผลสัมฤทธิ์มาสู่เป้าหมายสุดท้ายคือ นักเรียน ในปัจจุบัน
นี้ในเรื่องเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิกรู้จักนั้น จะกระทำกับพฤติกรรมในห้องเรียน (นิพนธ์ ไทยพานิช
2529 : 22) และคุณค่าที่สำคัญยิ่งของการนิเทศแบบคลินิกรู้จักคือ วิธีการที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาเพื่อ
ที่จะปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น เพื่อที่จะเป็นผลส่ง
ให้นักเรียนได้มีผลเรียนรู้และผลสำเร็จในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น"

(6) การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน พบว่าทั้งผู้บริหารและครู
มีความเข้าใจในระดับมาก อาจเนื่องมาจากปัจจุบันนี้กรมสามัญศึกษาได้กำหนดนโยบาย
แผนงาน และให้โรงเรียนมีฝ่ายวางแผนขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารและครูในโรงเรียนจึงต้องนิเทศ
เกี่ยวข้องปฏิบัติการกิจให้สอดคล้องกับนโยบายของกรม ทั้งนี้ก็ยังสามารถได้รับความรู้จากการอบรม
ภายใต้โครงการดังกล่าว ทั้งนี้ผู้บริหารก็มีความเข้าใจในเรื่องการวางแผนค่าเฉลี่ยของ
คะแนนมาตรฐานมากกว่าครู อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารงาน
มากกว่าครู คือต้องจัดงานอย่างมีระบบ และชัดเจน ทั้งการทำงานที่มีการเตรียมงานล่วงหน้า
อย่างรอบคอบ และมีลำดับขั้นตอนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของสำนักงานศึกษาธิการเขต
เขตการศึกษา 2 (2530 : 63) อภิปรายผลในข้อหนึ่งว่า โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานนิเทศ
ภายในได้ดีในเรื่องการวางแผน การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งขัดแย้ง
กับผลการศึกษาของประสงค์ สังขะไชย ที่ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานการนิเทศภายใน โดยขาด
การวางแผน ขาดความรู้ ความชำนาญ

(7) การเขียนและประเมินโครงการ ทั้งผู้บริหารและครูมีความ
เข้าใจในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารและครูมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์
ด้านการวัดผลประเมินผลมาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ รติพร สุภรัตน์

(2528 : 176) กล่าวว่าผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยหลักการและกระบวนการวัดและประเมินผล เพื่อใช้ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนแผนงานโครงการต่าง ๆ ว่ามีความก้าวหน้าเพียงใด ส่วนครูนั้นจะใช้การวัดและประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลทางการนิเทศการศึกษาด้วย ส่วนในเรื่องการเขียนโครงการนั้น ทั้งผู้บริหารและครูก็ต้องเขียนโครงการเมื่อมีการวางแผน การเขียนโครงการการนิเทศก็เช่นเดียวกับการเขียนโครงการอื่น ๆ ในโรงเรียน ซึ่งใช้แบบการเขียนโครงการของกรมสามัญศึกษา

จากผลการวิจัยในครั้งนี และรายงานวิจัยที่สอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก แตกต่างกันเล็กน้อยในค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐาน ออกเว้นด้านแนวทางในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนที่มีความเข้าใจไม่แตกต่างกัน อาจจะกล่าวได้ว่า เนื่องมาจากการนิเทศการศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2525 : 19) กล่าวว่าความเป็นผู้นำทางการนิเทศและการบริหารการศึกษา มีคุณลักษณะและพฤติกรรมใกล้เคียงกัน โดยทางฝ่ายบริหารการศึกษาจะมุ่งบริหารอย่างกว้าง ๆ และโดยทั่วไปของโรงเรียน ส่วนทางฝ่ายการนิเทศการศึกษาจะมุ่งเฉพาะด้านการสอนและดำเนินการพัฒนาครูโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ จากความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดนี้เอง ในทางปฏิบัติภารกิจทางการนิเทศการศึกษาจึงเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องจัดกระทำขึ้นภายในโรงเรียน ตามนโยบายการบริหารและพัฒนาการศึกษา กรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2530 ข้อ 10 ระบุไว้ว่า "ปรับปรุงการนิเทศการศึกษาให้มีเอกภาพ จัดให้มีกรมการพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา พัฒนาและนำนวัตกรรมกระบวนการนิเทศทางไกล และกา นิเทศภายในมาใช้พัฒนาบุคลากรทางด้านการศึกษา รวมทั้งพัฒนาวิชาการนิเทศให้เกิดประสิทธิภาพ" (กรมสามัญศึกษา 2530 : 18)

จากผลการวิจัยโดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งให้เห็นถึงผลสำเร็จของโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา บุคลากรที่เป็นคนสำคัญของโรงเรียนได้มองเห็นความสำคัญของการจัดการ

นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และเป็นการแก้ภาพพจน์ที่กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2529 : 66-69) วิจัยเรื่องการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากบุคลากรของโรงเรียนที่พบจากการดำเนินงาน เป็นอันดับแรกได้แก่ ปัญหาเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร
(ผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ)

จากผลการวิจัย พบว่าทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากโดยส่วนรวม แต่ผู้อำนวยการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานมากกว่าและความเข้าใจเป็นรายด้าน ผู้อำนวยการก็มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้วย ทำให้เห็นชัดเจนว่าผู้อำนวยการจะต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูงในการที่จะปฏิบัติภารกิจ เพราะบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งถือว่าเป็นตัวจักรในการบริหารโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการ ซึ่งจะให้ความสำคัญน้อยกว่างานอื่นไม่ได้ ดังที่ ภิญญู สาร (2519 : 232) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะได้รับผิดชอบ เป็นผู้นำในด้านวิชาการ เป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่งคือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2520 : 63-67) กล่าวว่า "การจัดการศึกษาหรือการบริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในัจจุบัน ปัญหาหลายประการที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแก้ไขและปรับปรุงให้ได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดโรงเรียนมัธยมศึกษามากที่สุด งานบริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็นหลายด้าน ได้แก่ งานด้านวิชาการ บุคลากร อาคารสถานที่ งานธุรการ การเงิน บริการ กิจกรรมนักเรียนและงานที่เกี่ยวกับชุมชน แต่งานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนคืองานบริหารทางด้านวิชาการที่ผู้บริหารต้องเอาใจใส่มากกว่าด้านอื่น ๆ

ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการนั้น คือผู้ที่รับผิดชอบทางด้านวิชาการรองจากผู้บริหาร มีอำนาจในการวินิจฉัย สั่งการ ตัดสินใจในขอบข่ายของงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ดังนั้น จึงมีประเภทสำคัญในการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการให้ดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน จึงต้องมีความเข้าใจในบทบาทของผู้นำทางวิชาการด้วย

ฉะนั้น ผลการวิจัยในเรื่องความเข้าใจทางการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครู ก็ยังเกิดผลดีอันจะทำให้ก้าวหน้าต่อไป และก่อให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีความเชื่อมั่น เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ)

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการที่ปฏิบัติงานอยู่ในทุกขนาดโรงเรียน มีความเข้าใจในระดับมาก ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน จะแตกต่างกันที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของอุทัย สร้อยสุข (2518 : 222) ซึ่งศึกษาหน้าที่ด้านการนิเทศการศึกษาของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยส่วนรวมมีความเข้าใจหน้าที่นิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน และจากรายงานวิจัยสนับสนุนของ ประสงค์ สังขะไชย (2526 : 141) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4 พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลางและเล็ก มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จากข้อค้นพบเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนไม่เป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารแตกต่างกันมากนัก อาจเนื่องมาจากเป็นโรงเรียนภายใต้โครงการของกรมสามัญศึกษา ผู้บริหารจึงต้องปฏิบัติภารกิจ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และยังได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศนี้ทัดเทียมกัน จึงมีผลให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการ จำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการมีอายุต่างกันและมีความเข้าใจต่างกันด้วย คือผู้อำนวยการอายุ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง

มีความเข้าใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้พิจารณาโดยส่วนรวมและรายด้านแล้ว ผู้อำนวยการกลุ่มอายุมากจะมีความเข้าใจมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พันธ์ หันนาคินทร์ (2513 : 47-49) ที่ได้กล่าวไว้ว่าประสบการณ์จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น การได้ผ่านงานมามากกว่าย่อมมีความรู้มากกว่าคนที่ผ่านงานมาน้อยกว่า อีกประการหนึ่ง ผู้อำนวยการที่มีอายุน้อยกว่าอาจจะมีความรู้ประสบการณ์น้อยกว่าในด้านการบริหารงานวิชาการหรือยังขาดทักษะทางการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในบางเรื่อง เพราะภารกิจของผู้บริหารมีมากมาย ผู้อำนวยการที่อายุ 45 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานมามาก ทำให้มองเห็นปัญหาได้กว้างไกล การวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหารอายุ 45 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารที่อายุน้อยกว่า

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการ
จำแนกตามอายุราชการ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ผู้อำนวยการอายุราชการน้อยกว่า มีความเข้าใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้พิจารณาโดยส่วนรวมและรายด้านผู้อำนวยการกลุ่มที่มีอายุราชการมากกว่าจะมีความเข้าใจมากกว่า ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับจำแนกความเข้าใจตามอายุ ผลการวิจัยครั้งนี้แตกต่างกับรายงานวิจัยของ เรวดี บัญจโรทัย (2529 : 217) ซึ่งพบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามอายุราชการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้อำนวยการ
จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่าผู้อำนวยการวุฒิปริญญาโทและปริญญาตรีโดยส่วนรวม และรายด้านมีความเข้าใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานต่างกันไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของวรวิฑู วชิรกิจโกศล (2529 : 157) ซึ่งศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 พบว่า ผู้บริหารและครูทุกกลุ่มวุฒิ การศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษาในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ผู้บริหารและครูทุกกลุ่มวุฒิการศึกษาที่มีความเข้าใจไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม

การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนได้กำหนดเป็นนโยบายสำหรับปฏิบัติในโรงเรียน ผู้อำนวยการแม้จะมีวุฒิการศึกษาต่างกัน เมื่อได้รับความรู้เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียนอย่างทัดเทียมกัน ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจในระดับเดียวกันได้ จาก รายงานการฝึกปฏิบัติงานทางการนิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรของนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 สาขานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ซึ่งฝึกปฏิบัติในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา (นิสิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร, 2530 : 130) พบว่า ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครูผู้ให้ การนิเทศ ปรากฏว่าผลการฝึกปฏิบัติงานของกลุ่มนิสิตทำให้ผลการประเมินความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ภายหลังจากการฝึกปฏิบัติงานสูงขึ้นกว่าผลการประเมิน ก่อนการฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การได้รับการเผยแพร่ความเข้าใจเกี่ยวกับการ นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนนี้สามารถทำให้มีความรู้ความ เข้าใจมากขึ้นกว่าเดิม

3) ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ)

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้ช่วยฝ่าย วิชาการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความ เข้าใจในระดับมาก ส่วนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจระดับปานกลาง ทั้งโดยส่วนรวมและ เป็นรายด้าน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความ เข้าใจมากกว่าในทุกด้าน ยกเว้น ในด้านทักษะการนิเทศ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐาน ต่างกันเล็กน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่มีความ เข้าใจมากกว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จากข้อค้นพบครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าขนาดของโรงเรียน เป็นองค์ประกอบ หนึ่งที่ส่งผลทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนแตกต่างกัน และแตกต่างไปจากรายงานผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2520 : 80-81) พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่และกลางมีความ เข้าใจต่อการ นิเทศการศึกษามากกว่าผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กกว่า

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้ช่วยฝ่าย
วิชาการ จำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัย พบว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไปมีความ
เข้าใจอยู่ในระดับมาก และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีอายุระหว่าง 35-39 ปี มีความเข้าใจ
ในระดับปานกลาง ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นทำนองเดียวกับ
ความเข้าใจของผู้อำนวยการ

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้ช่วยฝ่าย
วิชาการ จำแนกตามอายุราชการ

จากผลการวิจัย พบว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีอายุราชการตั้งแต่ 45 ปี
ขึ้นไปมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีอายุระหว่าง 35-39 ปีมีความ
เข้าใจในระดับปานกลาง ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน โดยสรุป ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มี
อายุ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจมากกว่าเกือบทุกด้าน ยกเว้นการเขียนและประเมินผล
โครงการนิเทศที่มีความเข้าใจในระดับเดียวกัน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานต่างกัน
เล็กน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่าอายุราชการของผู้มีคยอมเข้าใจ มีความสัมพันธ์ต่ออายุของผู้
มีความเข้าใจซึ่งเหมือนกับความเข้าใจจำแนกตามอายุและอายุราชการของผู้บริหาร ซึ่ง
เป็นผู้อำนวยการ

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้ช่วยฝ่าย
วิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความ
เข้าใจในระดับมาก และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความเข้าใจระดับปานกลาง ทั้งโดยส่วนรวม
และเป็นรายด้าน ยกเว้นด้านการนิเทศแบบคลินิก ผู้ช่วยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจ
ในระดับปานกลาง ส่วนวุฒิปริญญาตรีมีความเข้าใจในระดับมาก

4) ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครู

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครูจำแนก
ตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความเข้าใจในระดับมาก และขนาดใหญ่มีความเข้าใจระดับปานกลาง ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน ซึ่งแตกต่างไปจากข้อค้นพบของผู้บริหาร ผู้วิจัยคิดว่าในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่ามีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ เช่นประสบการณ์ของครู ถ้าดูจากอายุและอายุราชการประกอบ อีกทั้งจำนวนครูพอเพียงกับนักเรียน

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครูจำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับมาก ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน มากกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งผลการวิจัยนี้ทำนองเดียวกับความเข้าใจของผู้บริหาร จำแนกตามอายุ

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครู จำแนกตามอายุราชการ

จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุราชการตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน มีบางด้านที่อยู่ในระดับความเข้าใจในระดับเดียวกัน แต่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานน้อยกว่าครูอายุราชการที่ต่ำกว่า 16 ปี ไม่มากนัก จากข้อค้นพบนี้ จะเห็นความสัมพันธ์ของอายุราชการและอายุตัวครูว่ามีประสบการณ์นานกว่ามีความเข้าใจมากกว่า เช่นเดียวกับที่พบในผู้บริหาร

ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครูจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

จากการวิจัยพบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงคือปริญญาโทมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก โดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน ซึ่งมีความเข้าใจมากกว่าวุฒิที่ต่ำกว่า โดยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากทางราชการได้สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ก็อาจจะเป็นทางหนึ่งซึ่งช่วยให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น ซึ่งทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนที่ดีขึ้นกว่าเดิม ทำให้มีประสบการณ์และทักษะในด้านการสอนสูงขึ้น ทั้งนี้จะมีผลต่อการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

1. จากผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารและครูที่อยู่ในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความพร้อมและความสามารถพอที่จะดำเนินการได้ ดังนั้น ควรจะได้สนับสนุนให้ดำเนินการอย่างจริงจังในโรงเรียนภายใต้โครงการนี้ เพื่อเป็นโรงเรียนตัวอย่างกับโรงเรียนอื่น ๆ

2. ควรจะได้สนับสนุนให้ความช่วยเหลือในงานนิเทศทางวิชาการทุกด้านแก่โรงเรียนอย่างจริงจัง ตลอดจนการติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงต่อไป แม้ว่าบุคลากรในระดับโรงเรียนจะมีความเข้าใจดี หากได้รับขวัญและกำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในทุกระดับ จะทำให้การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3. ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ฉะนั้น หากกรมสามัญศึกษาจะได้สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูได้มีโอกาสศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้นก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในระดับมาก ควรที่จะมีการวิจัยถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนภายใต้โครงการนิเทศภายในโรงเรียนของกรมสามัญต่อไป
2. ควรจะมีการวิจัยถึงองค์ประกอบที่จะมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนภายใต้โครงการนิเทศภายในโรงเรียนของกรมสามัญ